

ΕΛΛΗΝΙΚ

ΑΔΕΛΦΗ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ
ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ
ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥ.

ΧΩΝ

ΕΛΛΗΝΙ

ΔΩΝ

ΝΟΣΟΚΟ-

ΜΩΝ

Υ
Γ
Γ
Ε
Ι
Α
Σ

ΘΕΡΑΠΕΙΑ

Τ
Ε
Υ
Χ
Ο
Ν

ΕΛΛΗΝΙΣ ΑΔΕΛΦΗ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ
ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΝΟΣΟΚΟΜΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΥΠΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Διευθύνσεις συμφώνως τῷ Α. Ν. 1092
ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ ΖΑΦΕΙΡΙΟΥ, Θεραπευτήριον «Εὐαγγελισμός», Ὑψηλάντου 45 - 47

Ἑπεύθυνος τυπογραφείου :
ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, Δημοκρίτου 8 καὶ Σόλωνος

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ :	Ἐναβολὴ Σεμιναρίου, Συνέδριον Δ. Σ. Νοσοκόμων, Ἑλληνίδες Ἱεραπόστολοι » ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ ! .....
ΑΡ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ :	Λοιμῶδης ἥπατιτις .....
THELMA JUGLES	Περὶ τῆς πρακτικῆς ἐξασκήσεως τῆς Νοσηλευτικῆς (Μετάφρ. Δ. ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΥ) .....
Α. ΖΑΦΕΙΡΙΟΥ :	..... Στὴ Θάλεια Σταματοπούλου
ΕΥΡ. ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΙ :	..... Ἡ Ἐναγνώρισις τῆς Ἀδελφῆς
N. M. ΑΜΟΣΩΦ :	..... Τὶ συνέβη κατὰ τὴ διάρκειαν μιᾶς ἀξέχαστης ἡμέρας
ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ :	.....
ΠΕΝΘΗ	..... Ἄρ. Λεκοῦ - Χρ. Μοράτου - Γεωργιάδου
ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ	.....
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ - ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ	.....
ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ	.....

Χριστὸς Ἀνέστη!

Ἀγαπημένες μας Συνάδελφοι,

Μὲ τὴν λαμπρότητα τῆς ἀνοίξεως ἐορτάζομεν ἐμεῖς οἱ Χριστιανοὶ καὶ τὴν κατ' ἐξοχὴν Λαμπρὰν Ἑορτὴν μας.

Μετὰ τὴν ἐπὶ ἔτη ἐξιλεωτικὴν ζωὴν τοῦ Θεανθρώπου εἰς τὸν κόσμον καὶ τὸ τελειωτικὸν Πάθος, ἔρχεται ἡ πανηγυρικὴ ἐκ νεκρῶν Ἀνάστασις καὶ ἡ ἐπουράνιος πλησίον τοῦ Πατρὸς ἐπάνοδος Του.

Τὸ ἐξαιρετικὰ χαρμόσυνον αὐτὸ γεγονός ἐορτάζομεν οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ αἰῶνων, ἀνταλλάσσοντες μεταξύ μας τὸν εὐφρόσυνον χαιρετισμόν :

«ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ»

Μὲ τὸ «Χριστὸς Ἀνέστη» λοιπὸν καὶ τὴν πασχαλινὴν ἀγάπην, χαιρετᾷ ἡ «Ἑλληνὶς Ἀδελφὴ» τὰς ἀπανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ συναδέλφους, ὅπου καὶ ἂν εὐρίσκωνται.

Εἴθε ἡ ἀνάμνησις τῶν γλυκῶν καὶ συμπαθητικῶν αὐτῶν ἡμερῶν μὲ τὰς τόσας ἐορταστικὰς ἐκδηλώσεις, τὰς ὁποίας, κατὰ καιροῦς, πολλαὶ συνεορτάσαμε, νὰ συσφίγξῃ τοὺς ἀδελφικοὺς δεσμοὺς μεταξύ μας καὶ κυρίως :

Εἴθε ἡ Εὐλογία τοῦ Ἀναστάντος Θεοῦ μας νὰ εἶναι μὲ ὅλες μας, νὰ μᾶς ἐνδυναμώσῃ καὶ νὰ μᾶς βοηθῇ εἰς τὴν ζωὴν μας.

ΑΡΙΣΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ
Βοηθού Διευθυνούσης Θεραπευτηρίου
«Ο Ευαγγελισμός»

ΛΟΙΜΩΔΗΣ ΗΠΑΤΙΤΙΣ

Λοιμώδης ήπατιτίς είναι μία φλεγμονή του παρεγχύματος του ήπατος. Αίτιον τῆς νόσου είναι διηθητὸς ἴος, ὁ ὁποῖος μεταδίδεται διὰ τῆς στοματοεντερικῆς ὁδοῦ ἀπὸ τοῦ ἐνὸς ἀνθρώπου εἰς τὸν ἄλλον, ἀπ' εὐθείας ἢ διὰ μέσον μολυσμένων τροφῶν ἢ ὕδατος. Συχνὰ συμβαίνει νὰ προσβάλλονται κατ' ἐπιδημίας καὶ πολλὰ ἄτομα, παρ' ὅλον ὅτι μερικὰ καὶ κυρίως τὰ παιδιὰ δὲν τὴν ἀντιλαμβάνονται.

Τὸ στάδιον ἐπώσεως τῆς νόσου εἶναι 15 - 45 ἡμέρες, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν ἡπατίτιδα ἐξ ὁμολόγου ὄρου, τῆς ὁποίας τὸ στάδιον ἐπώσεως δυνατὸν νὰ εἶναι ἕως 6 μῆνας.

Ἡ ἡπατίτις ἐξ ὁμολόγου ὄρου ὀφείλεται εἰς ἄλλο εἶδος διηθητοῦ ἰοῦ, μεταδίδεται δὲ ἀπ' εὐθείας μόνον διὰ τοῦ αἵματος τοῦ πάσχοντος, καὶ τῶν μολυσμένων βελονῶν καὶ συρίγγων ἀπὸ ἐνὸς ἀσθενοῦς εἰς τὸν ἄλλον, ἔχει δὲ τὰ αὐτὰ μὲ τὴν λοιμώδη ἡπατίτιδα συμπτώματα. Ἡ θνησιμότης ἐκ τῆς ἡπατίτιδος ἐξ ὁμολόγου ὄρου εἶναι μεγαλυτέρα τῆς ἐκ λοιμώδους ἡπατίτιδος λόγω τῆς καταστροφῆς τοῦ ἡπατικοῦ κυττάρου τὴν ὁποίαν προκαλεῖ ὁ ἴος. Τὸ δὲ αἷμα τοῦ νοσήσαντος ἐξ ὁμολόγου ὄρου ἡπατίτιδος εἶναι μολυσματικὸν ἐπὶ δύο ἔτη. Ἄτομα γνωστὰ ὡς πάσχοντα ἀπὸ ἡπατίτιδα δὲν πρέπει νὰ λαμβάνονται ὡς δόται αἵματος.

Ἡ λοιμώδης ἡπατίτις εἶναι εὐρέως διαδεδομένη σήμερον. Ἡ λοιμώδης ἡπατίτις δύναται ν' ἀναγνωρισθῆ εὐκολώτερον σήμερον παρὰ εἰς τὸ παρελθόν. Τὸ 1952 διὰ πρώτην φορὰν ἔγινε ὑποχρεωτικὴ εἰς Ἡνωμένας Πολιτείας ἢ δήλωσις τῆς νόσου εἰς τὰ Δημοσία Ὑγείας Κέντρα, καὶ 17.000 περιπτώσεις ἐδηλώθησαν εἰς ὅλην τὴν Ἀμερικὴν. Τὸ 1954, ἓνα ἔτος αὐξήσεως τῶν περιπτώσεων, 50.000 περιπτώσεις ἐδηλώθησαν, τὰ ἐπόμενα ὁμως ἔτη ὁ ἀριθμὸς ἠλαττώθη σημαντικῶς. Τὸ 1960 εἶχον δηλωθῆ

41.000 περιπτώσεις τῆς νόσου καὶ ὑπάρχει λόγος νὰ πιστεύωμεν ὅτι ὁ ἀριθμὸς αὐτὸς ἠλαττώθη ἀκόμη περισσότερο μετέπειτα.

Πολλὰ περιπτώσεις δὲν ἀναγνωρίζονται καὶ ἐπομένως μένου ἀδήλωτοι. Μερικοὶ εἰδικοὶ εἰς τὸ κεφάλαιον τῶν λοιμωδῶν νόσων πιστεύουν ὅτι λοιμώδης ἡπατίτις δυνατὸν νὰ εἶναι μία ἀπὸ τὰς περισσότερον κοινὰς λοιμώδεις νόσους.

Ποῖος μολύνεται: Παιδιὰ καὶ νεαρὰ ἄτομα εἶναι περισσότερο ἐπιρρεπῆ εἰς τὴν νόσον ἀπὸ τοὺς ἄλλους, παρ' ὅλον ὅτι αὕτη δὲν φεῖδεται οὔτε ἡλικίας οὔτε φύλου. Περισσότερον μεταδίδεται ἢ νόσος ἐκεῖ ὅπου οἱ ὄροι ζωῆς ἀπὸ ὑγιεινῆς πλευρᾶς εἶναι χαμηλοὶ καὶ ὅπου ὑπάρχον ἄτομα πού ζοῦν πολλὰ μαζί. Ἐχει παρατηρηθῆ ὅτι ἀθρόαι περιπτώσεις συμβαίνουν εἰς στρατόπεδα καθὼς ἐπίσης καὶ εἰς οἰκοτροφεία. Προσβολὴ ἐκ Α.Η. πιστεύεται ὅτι προκαλεῖ εἰς τὸν νοσήσαντα ἀνοσίαν διὰ περαιτέρω προσβολάς.

ΠΡΟΦΥΛΑΞΙΣ

Ἡ Ἀδελφὴ συμβάλλει τὰ μέγιστα εἰς τὸν περιορισμὸν τῆς μεταδόσεως τῆς νόσου, καθόσον δὲν ὑπάρχει εἰδικὴ θεραπεία ἢ ἀνοσοποίησης τοῦ ἀτόμου ἐκ τῆς νόσου. Μόνον χρησιμοποιοῦσα τὰς γνώσεις της διὰ τὸν ἔλεγχον τῆς μεταδόσεως μιᾶς μολύνσεως ἐκ διηθητῶν ἰῶν ἐπιτυγχάνει τὸν ἔλεγχον τῆς μεταδόσεως αὐτῆς.

Μέθοδοι καταστροφῆς τοῦ ἰοῦ, εἶναι περιορισμένοι. Ἐμφασις δίδεται εἰς τὴν σχολαστικὴν πλῆσιν τῶν χειρῶν διὰ σαπῶνος καὶ τρέχοντος ὕδατος μεθ' ἐκάστην ἐκθεσιν εἰς τὴν μόλυνσιν. Πολὺ καλὴ πλῆσιν ὅλων τῶν ἀντικειμένων πού τυχὸν ἔχουν μολυνθῆ, ἐλαττώνει τὸν κίνδυνον διὰ τὰ πρόσωπα πού θὰ τὰ χρησιμοποιοῦσιν καὶ τὰ ὁποῖα δυνατὸν νὰ συντελέσιν εἰς τὴν μετάδοσιν τῆς μολύνσεως εἰς

ἄλλον ἀσθενῆ διὰ τὸν ὁποῖον τὰ ἀντικείμενα θὰ χρησιμοποιηθοῦν.

Ἡ λοιμώδης ἥπατίτις δύναται νὰ μεταφέρεται μέσῳ μολυσμένων τροφῶν καὶ ὕδατος. Οἱ χειριζόμενοι τὰ τρόφιμα πρέπει νὰ προσέχουν πῶς χρησιμοποιοῦν αὐτὰ καὶ νὰ πλύνουν τὰ χέρια τους.

Σήμερα, ἡ διὰ κλιβάνου ἀποστείρωσις τῶν βελονῶν καὶ ἄλλων ἀντικειμένων πού χρησιμοποιοῦνται διὰ τὸν ἀσθενῆ, εἶναι ἀσφαλεστέρα διὰ τὴν καταστροφήν τοῦ ἰοῦ. Ἡ διὰ βρασμοῦ ἀποστείρωσις περιορίζεται μόνον εἰς περιπτώσεις ἀνάγκης. Ἐὰν χρειασθῆ ἡ ἀδελφὴ νὰ βράσῃ τὶς βελόνες καὶ τὰ ἄλλα ἀντικείμενα, θὰ πρέπει νὰ εἶναι βεβαία ὅτι ὅλα ὅσα ἔχουν τεθῆ εἰς τὸν βραστήρα καλύπτονται τελείως ὑπὸ τοῦ ὕδατος καὶ νὰ τὰ βράσῃ τουλάχιστον ἐπὶ ἡμισεῖαν ὥραν.

Ἀμφότεροι αἱ ἥπατίτιδες, τόσον ἡ λοιμώδης, ὅσον καὶ ἡ ἐξ ὁμολόγου ὄρου, δύναται νὰ μεταδοθῶν ἀπὸ τὸν ἕνα ἀσθενῆ εἰς τὸν ἄλλον ὅταν ἡ αὐτὴ σύριγγα χρησιμοποιεῖται διὰ τὴν χορήγησιν ἐνέσεων εἰς πολλοὺς ἀσθενεῖς καὶ μόνον ἡ βελὸν ἁλλάσσει. Τοῦτο εἶναι ἐπικίνδυνον καὶ πάντοτε πρέπει νὰ ἀποφεύγεται. Εἶναι ἀπαραίτητον νὰ χρησιμοποιοῦνται χωριστὲς σύριγγες δι' ἕκαστον ἀσθενῆ καὶ νὰ ἔχουν ἀποστειρωθῆ εἰς κλίβανον, ἢ νὰ εἶναι ἀμεταχειρίστοι. Τὸ μέτρον τοῦτο ἐλαττώνει τὴν διάδοσιν τῶν μολύνσεων. Ὅλες οἱ σύριγγες πρέπει νὰ κλιβανίζονται, διότι εἶναι δυνατόν ἀπὸ τὴν σύριγγα νὰ μολύνωμε τὸν ἀσθενῆ. Χρησις οἰνοπνεύματος ἢ ἄλλης ἀντισηπτικῆς οὐσίας εἶναι ἄνευ σημασίας. Διότι οὐδεμία χημικὴ οὐσία εἶναι ἀσφαλὴς κατὰ τοῦ ἰοῦ τῆς ἐξ ὁμολόγου ὄρου ἥπατίτιδος.

Καθ' ὅσον καὶ τὰ δύο εἶδη ἥπατίτιδος μεταδίδονται, θὰ πρέπει νὰ εἴμεθα πολὺ προσεκτικοὶ κατὰ τὸν χειρισμὸν τῶν ἀντικειμένων πού χρησιμοποιοῦμεν. Ἡπατίτις ἐξ ὁμολόγου ὄρου συμβαίνει συχνὰ μεταξὺ τοῦ προσωπικοῦ τῶν Νοσοκομείων.

Διὰ τὴν πρόληψιν τῆς μεταδόσεως τῆς λοιμώδους ἥπατίτιδος θὰ πρέπει οἱ ἀσθενεῖς νὰ χρησιμοποιοῦν ἀτομικὸν χάρτην καθαριότητος, ὡς καὶ ἀτομικὴν τουαλέ-

ταν, ἡ ὁποία θὰ καθαρίζεται μὲ διάλυσιν ἰωδίου 1% (Aqueous Iodine).

Οἱ ἀσθενεῖς μὲ Λ. ἥπατίτιδα πρέπει νὰ ἀπομονοῦνται ἐπὶ 7 ἡμερον.

Ἡ μεγαλύτερα προφύλαξις πρέπει νὰ λαμβάνεται κατὰ τὸν χειρισμὸν καὶ τὴν ἀπομάκρυνσιν τῶν ἀπεκκριμάτων τοῦ ἀσθενοῦς, ὡς καὶ νοσηλειῶν ἢ θεραπειῶν πού συνεπάγονται μόλυνσιν τῶν χειρῶν. Τὰ δοχεῖα πρέπει ν' ἀπομονοῦνται καὶ νὰ βράζονται ἐπὶ μίαν ὥραν μετὰ τὴν ἀπομάκρυνσιν τοῦ ἀσθενοῦς. Ἐλαστικὰ γάντια συνιστῶνται ὅταν χορηγεῖται ὑποκλυσμός.

Φροντὶς πρέπει νὰ καταβάλλεται διὰ τὴν ἀπομάκρυνσιν ἐκκρίσεων τῆς ρινὸς καὶ τοῦ στόματος. Ὁ ἀσθενὴς πρέπει νὰ χρησιμοποιῆ χάρτινες πετσέτες, αἱ ὁποῖαι νὰ συλλέγονται καὶ νὰ καίονται.

Τὰ χάρτινα πιάτα εἶναι τὰ πλέον χρήσιμα. Τὰ ὑπολείμματα τοῦ φαγητοῦ πρέπει νὰ καίονται καὶ τὰ σκεύη φαγητοῦ νὰ βράζονται ἐπὶ 30', καλύτερα μάλιστα νὰ κλιβανίζονται. Ἐὰν εἶναι δυνατόν τὰ σκεύη φαγητοῦ νὰ πλένονται εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ ἀσθενοῦς καὶ ν' ἀποστειρώνονται ὅταν ὁ ἀσθενὴς ἐξέλθῃ. Τὸ δωμάτιον πρέπει νὰ καθαρισθῆ καὶ ν' ἀερισθῆ καλῶς μετὰ τὴν ἐξοδὸν τοῦ ἀσθενοῦς.

Δὲν εἶναι ἀπαραίτητος ἡ ἀπομόνωσις εἰς περιπτώσεις ἥπατίτιδος ἐξ ὁμολόγου ὄρου, καθ' ὅσον αὕτη μεταδίδεται διὰ τῆς μολύνσεως ἐκ τοῦ αἵματος ἢ τοῦ πλάσματος τοῦ ἀσθενοῦς. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἀμφιβολία ποῖον εἶδος ἐκ τῶν δύο ἥπατίτιδων ἔχει ὁ ἀσθενὴς, εἶναι προτιμώτερον ν' ἀπομονοῦται οὗτος δι' ἐπτὰ ἡμέρας καὶ νὰ λαμβάνονται αἱ προφυλάξεις αἱ ἀπαραίτητοι διὰ τὸν ἀσθενῆ μὲ λοιμώδη ἥπατίτιδα.

Ἡ Gamma Globulin παρέχει ἐν εἶδος προφυλάξεως κατὰ τῆς λοιμώδους ἥπατίτιδος, δίχως νὰ προφυλάττῃ ἐκ τῆς ἥπατίτιδος ἐξ ὁμολόγου ὄρου.

Συμπτώματα: Τὰ συμπτώματα τῶν δύο εἰδῶν τῆς ἥπατίτιδος εἶναι σχεδὸν τὰ αὐτά, ἐκτὸς τοῦ ὅτι εἶναι δυνατόν τὰ συμπτώματα νὰ εἶναι περισσότερον ἐντονα εἰς τὴν λοιμώδη ἥπατίτιδα.

Τὰ συμπτώματα ἐμφανίζονται 4 - 7 ἡ-

μέρας πρὸ τοῦ ἰκτέρου καὶ εἶναι πονοκέφαλος, ἀνορεξία, ζάλη, ἔμετοι, ρίγη, αὔξεις θερμοκρασίας, πόνοι, κακουχία, ναυτία καὶ εὐαισθησία εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ ἥπατος.

Πολλάκις ὁ ἀσθενὴς πρὸς καπνίζει αἰσθάνεται αἰφνιδίαν ἀηδίαν διὰ τὸν καπνόν. Ἐξέτασις τοῦ αἵματος δείχνει ἐλάττωσιν τῶν λευκῶν αἰμοσφαιρίων. Ἡ θερμοκρασία συνήθως ἐπανέρχεται εἰς τὸ φυσιολογικὸν ὅταν ἐμφανισθῇ ὁ ἰκτερος, ἀλλὰ ἡ ἀνορεξία καὶ ἡ ναυτία ἐξακολουθοῦν νὰ ὑφίστανται. Τὰ κλινικὰ συμπτώματα δυνατόν νὰ ὑφίστανται ἄνευ ἰκτέρου, ὅποτε ἡ διάγνωσις καθίσταται δυσχερής.

Θεραπεία: Δὲν ὑπάρχει εἰδικὴ θεραπεία διὰ τὴν λοιμώδη ἥπατίτιδα. Ὁ ἀσθενὴς πρέπει νὰ κατακλίνεται καὶ νὰ παρέχεται γενικὴ φροντίς, συμπεριλαμβανομένης τῆς καλῆς ὑγιεινῆς τοῦ σώματος, ὑγιεινῆς τοῦ δέρματος καὶ τοῦ γαστρεντερικοῦ σωλήνος.

Φροντίς πρέπει νὰ καταβάλλεται διὰ νὰ προφυλαχθῇ ὁ ἀσθενὴς ἀπὸ τὰς μολύνσεις. Ἡ Ἀδελφὴ πρὸς φροντίζει τὸν ἀσθενῆ πρέπει νὰ παρακολουθῇ τὴν ἀλλοίωσιν τοῦ χρώματος τῶν οὐρῶν, καθὼς καὶ τῶν κοπράνων, ἐπίσης τὰ πιθανὰ σημεῖα ἐμφανίσεως ἰκτέρου καὶ νὰ ἀναφέρῃ τοῦτο ἀμέσως εἰς τὸν ἰατρόν.

Ὅταν ὁ ἀσθενὴς ἔχει ἔμετους ἢ ναυτίαν καὶ ἡ θερμοκρασία εἶναι ὑψηλὴ, ὄροι σακχαροῦχοι περιέχοντες χλωριούχον νάτριον καὶ πολλάκις ἄλλους ἠλεκτρολύτας, χορηγοῦνται ἐνδοφλεβίως. Τὰ προσλαμβανόμενα καὶ ἀποβαλλόμενα ὑγρά πρέπει νὰ μετροῦνται.

Κατὰ τὸ ὄξυ στάδιον τῆς νόσου πρέπει νὰ παροτρύνωμε τὸν ἀσθενῆ νὰ λαμβάνῃ ὑγρά, ὅταν δὲν ἔχει ναυτίαν. Τὸ ἐπιθυμητὸν ποσὸν τῶν προσλαμβανομένων ὑγρῶν εἶναι συνήθως 3.000 γραμ. ἡμερησίως. Πολλάκις ἡ καθημερινὴ ζύγισις τοῦ ἀσθενοῦς εἶναι ἀπαραίτητος διὰ νὰ ἐξακριβωθῇ ἐὰν γίνεται κατακράτησις ὑγρῶν εἰς τοὺς ἰστούς.

Παρ' ὅλον ὅτι πλούσιαι εἰς λευκώματα καὶ ὑδατάνθρακας τροφαὶ δὲν ἔχουν ἀπο-

δειχθῇ ὑποβοηθητικαὶ εἰς περιπτώσεις ἥπατίτιδος, δίαιτα πλουσία εἰς αὐτὰ τὰ συστατικὰ συνήθως χορηγεῖται. Τὰ λίπη δυνατόν ἢ ὄχι νὰ περιορισθοῦν. Βιταμῖνες πρέπει νὰ δίδονται ἀπαραίτητως.

Ἐπιδημιαὶ ἐκ λοιμ. ἥπατίτιδος ἀκολουθοῦν συνήθως τὰς ἐπιδημίας ἐξ ἐντερικῶν μολύνσεων. Δι' αὐτὸ φάρμακα ὡς Neomycin καὶ Sulfasuxidine, τὰ ὅποια ἐλαττώνουν τὴν ἐντερικὴν χλωρίδα, χορηγοῦνται διὰ νὰ ἐλαττωθῇ ἡ ἐργασία τοῦ ἥπατος εἰς τὸ νὰ ἐξουδετερώνη τὰς τοξίνας πρὸς προέρχονται ἀπὸ τὰ μικροβία αὐτά.

Κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας μετὰ τὴν ἐμφάνισιν τῶν συμπτωμάτων, ὁ ἀσθενὴς αἰσθάνεται ἄρρωστος καὶ δὲν εἶναι δύσκολον νὰ τὸν κρατήσωμε στὸ κρεβάτι. Συνήθως ὁ ἀσθενὴς πρέπει νὰ παραμείνη κλινήρης ἀρκετὰς ἐβδομάδας, παρ' ὅλον ὅτι τὰ ὄξεια συμπτώματα ὑποχωροῦν ἐντὸς δύο ἐβδομάδων.

Μετὰ τὴν ὄξειαν φάσιν ὁ ἀσθενὴς αἰσθάνεται καλὰ καὶ ἀρχίζει νὰ σκέπτεται διὰ τὰς συναναστροφάς του. Ἐπιθυμεῖ νὰ ξαναρχίσῃ τὴν φυσιολογικὴν ζωὴν, καὶ ἐρεθίζεται διότι εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ παραμείνη στὸ κρεβάτι. Καὶ τότε συνήθως ἐκφράζει δυσαρέσκειαν διὰ τὸ φαγητὸ κλπ. Πρέπει νὰ φροντίζωμε διὰ τὴν ἀπασχόλησιν τοῦ ἀσθενοῦς καὶ νὰ ἐλαττώσωμε τὰ αἰσθήματα τῆς ἀνίας καὶ ἀνυπομονησίας.

ΜΗ ΜΟΛΥΣΜΑΤΙΚΗ ΗΠΑΤΙΤΙΣ

Ἐνα εἶδος ἥπατίτιδος ἢ ὅποια δὲν εἶναι μολυσματικὴ, εἶναι ἢ ἐκ χημικῶν οὐσιῶν ἥπατίτις. Ἡ τοξικὴ ἥπατίτις μπορεῖ νὰ προκληθῇ διὰ χημικῶν οὐσιῶν εἰσαγομένων εἰς τὸν ὄργανισμόν διὰ τῆς εἰσπνοῆς, καταπόσεως ἢ διὰ τοῦ δέρματος. Τοξικὴ ἥπατίτις προκαλεῖται διὰ χημικῶν οὐσιῶν μεταδιδομένων διὰ τοῦ δῆγματος ἐντόμων, χημικῶν σκευασμάτων καθαριότητος, βιομηχανικῶν ὑλῶν καὶ ἐπίσης ἀπὸ ἀλλεργικὰς ἀντιδράσεις ἄλλων ἀβλαβῶν χημικῶν οὐσιῶν.